

Jaarverslag 2020 Adviesraad Wmo en Jeugd Súdwest-Fryslân

Het jaar 2020 werd gedomineerd door de Corona pandemie en had tot gevolg dat het werk van de Adviesraad Wmo en Jeugd de nodige belemmeringen ondervond.

Daarnaast werd de adviesraad nog extra getroffen door het plotselinge overlijden van Andries Ekhart. Andries was nog maar een paar maanden voorzitter van de WMO Adviesraad.

Een man met veel kennis, passie, nieuwsgierigheid en aandacht voor mensen.

We verheugden ons op een jarenlange samenwerking. Het mocht helaas niet zo zijn.

Algemeen

De Adviesraad WMO en Jeugd Súdwest-Fryslân (SWF) is een onafhankelijke adviesraad en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het college van burgemeester en wethouders over de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet. De raad doet dit namens alle inwoners, waarbij speciale aandacht uitgaat naar (potentieel) kwetsbare burgers. Het bestaansrecht van de adviesraad is verankerd in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) die elke gemeente verplicht een adviesraad in te stellen en te faciliteren.

De Adviesraad WMO en Jeugd SWF werkt onder een gemeentelijke verordening. De volledige tekst is te vinden op de website van de adviesraad www.wmoadviesraadswf.nl

Bezetting

Bij aanvang van het verslagjaar bestond de adviesraad uit 9 leden:

- Andries Ekhart (voorzitter)
- Loek Hogenhout (vicevoorzitter en Werkgroep Communicatie)
- Gerlof Otter (secretaris en Werkgroep Communicatie)
- Arjen Kuiper (Werkgroep Mantelzorg)
- Winkie Zeldenrust (Werkgroep Jeugd)
- Minne van Oosten (Werkgroep Wonen)
- Dave Tearney (Werkgroep Mensen met een beperking)
- Arnold Hagedorn (Senioren en Werkgroep Jeugd)
- Wietse de Haan (Werkgroep Communicatie en Jeugd)

Ambtelijke ondersteuning werd verzorgd door Klaas Bosman.

De verslaglegging werd verzorgd door Ida Hylkema

Na het plotselinge overlijden van Andries Ekhart op 21 mei 2020 werd het voorzitterschap overgenomen door Loek Hogenhout.

Per 1 november 2020 werd Wietse de Haan aan het dagelijks bestuur toegevoegd, waarmee de bezetting weer op drie leden kwam.

De totale bezetting van de adviesraad bestaat thans uit 8 leden.

Bijeenkomsten

In totaal kwam de Adviesraad WMO en Jeugd zesmaal fysiek bijeen.

Voorts werd op 17 december 2020 een digitaal overleg georganiseerd in het kader van het inkooptraject 2022.

Bestuurlijk overleg

Er is driemaal bestuurlijk overleg geweest met de wethouder.

28 april

- Regeling scholierenkorting treinvervoer.
- Welke maatregelen heeft het college genomen tijdens de loc down voor de mensen van onze doelgroep. Met name de kwetsbaren onder hen!
- OCO – inzet en resultaten.
- Voortgang lokale inclusie agenda.

8 juli

- Regeling scholierenkorting treinvervoer.
- Inclusie agenda.
- Advies inzake inkoop WMO.
- Voorzitterschap adviesraad.
- Zomerschool

30 november

- Regeling scholierenkorting treinvervoer.
- Inkoop WMO (zachte landing).
- Visie op de participatie (wet) Fryslân-West.
- Voor elkaar pas Arriva.
- De Inclusie agenda: is de inventarisatie al klaar.
- Mantelzorgvriendelijke werkgever: welke acties zijn in voorbereiding?

Samenwerking met Adviesraad Toegankelijkheid en Cliëntenraad WWB

Het werk van deze raden heeft veel raakvlakken met de activiteiten van de Adviesraad WMO en Jeugd. Daarom is er, daar waar nodig, gezamenlijk overlegd en zijn diverse zaken afgestemd om dubbel werk en/of verwarrende signalen te voorkomen.

In het verslagjaar 2020 hebben Tineke Bootsma, namens de Adviesraad Toegankelijkheid, en Joost van de Kamp, namens de Cliëntenraad WWB, de vergaderingen van de Adviesraad WMO en Jeugd bijgewoond.

Nieuwsbrief

De Adviesraad WMO en Jeugd vindt het belangrijk dat personen en instanties in haar omgeving kennis kunnen nemen van de activiteiten van de adviesraad.

Daarom geeft de adviesraad een aantal malen per jaar een nieuwsbrief uit.

De nieuwsbrief wordt per mail verstuurd naar collega adviesraden, ambtenaren en politici van de gemeente, samenwerkingspartners en andere geïnteresseerden.

Aanmelden kan via onze website www.wmoadviesraadswf.nl

In 2020 verscheen tweemaal een nieuwsbrief:

- 14 februari
- 24 november

Aan de orde kwam o.a.:

- Werk en Mantelzorg
- Regeling korting treinabonnement scholieren
- Uitvoeringsplan Preventieakkoord
- Week van de Toegankelijkheid
- Nieuwe Inkoopstrategie Zorg

Behandelde onderwerpen en adviezen

Cliënt ervaringsonderzoek

Het dagelijks bestuur heeft een bijeenkomst van de gemeente bijgewoond over een nieuwe opzet van het cliënt ervaringsonderzoek. Het betrof een nieuwe meting: continu en een uitsplitsing per doelgroep. Het dagelijks bestuur was hier erg positief over, omdat alleen cijfers en gemiddelden weinig zeggen. De mededeling, later in het jaar, van de gemeente dat deze methode toch niet werd ingevoerd, zorgde daarom voor teleurstelling en is verwoord in een schrijven aan het college.

Naar aanleiding van het cliënt ervaringsonderzoek 2020 (zelfde opzet als 2019) zal de adviesraad in 2021 een ongevraagd advies uitbrengen ten behoeve van een andere opzet.

Voortgang Inclusie Agenda

De gemeente heeft voor dit dossier twee ambtenaren aangesteld. Op 4 maart 2020 hebben zij, in aanwezigheid van het dagelijks bestuur, in een presentatie aangegeven op welke wijze de gemeente SWF uitvoering wil geven aan de Inclusie Agenda. De Inclusie agenda gaat dwars door de organisatie van de gemeente heen, iedereen moet inclusief gaan denken.

Het wordt een uitdaging om goed zicht op alle initiatieven te houden. Prioritering, samenwerking en inventarisatie van wat er al wordt gedaan is belangrijk. Voor de adviesraad is het zaak om te wachten waar de gemeente mee komt, daar ligt namelijk in deze het initiatief. De essentie is dat er niet alleen over mensen met een beperking wordt gesproken, maar dat ze er ook bij worden betrokken.

Beschermd Wonen

De adviesraad is ingelicht over de veranderingen in het beleid rond Beschermd Wonen.

Voor 2015 was Beschermd Wonen een landelijke financiering via de zorgkantoren, maar in 2015 werden de (43) centrumgemeenten verantwoordelijk voor intake en indicatie, financiering, inkoop, contractmanagement en kwaliteit. Voor Fryslân is de centrumgemeente Leeuwarden.

In 2021 gaat een deel (circa 33 %) van de cliënten naar de WLZ

In 2022 wordt elke gemeente verantwoordelijk voor nieuwe indicaties van Beschermd Wonen.

Er ligt een concept regioplan hoe de aanbesteding in Friesland kan worden georganiseerd.

In het regioplan staan zaken als organisatie en afspraken over financiën (o.a. in de overgangperiode). De adviesraad heeft het regioplan ter inzage gekregen, maar moet nog advies uitbrengen.

Visie op de participatie(wet) in Fryslân-West: “Voor iedereen een zinvol leven”

Aan de adviesraad werd gevraagd advies te geven op het document “Visie op de participatie(wet) in Fryslân-West”. Dit betreft met name de positie van Empatec. Eigenlijk is een dergelijk advies voorbehouden aan de Cliëntenraad WWB. Echter zijn er ook raakvlakken met de WMO-voorzieningen. Nadat de visie was voorgelegd aan de leden van de adviesraad werd in een bijeenkomst nadere uitleg gegeven en ingegaan op details van de visie.

Er is een positief advies uitgebracht, zij het met de nodige kanttekeningen en aandachtspunten.

De Voor Elkaar pas van Arriva

Deze pas voor mensen met een WMO-indicatie was een experiment voor de tijd van een jaar, maar wordt niet doorgezet vanwege bezuinigingen. Er zijn in de gemeente 800 passen verstrekt, waarvan 200 met regelmaat zijn gebruikt.

Aangezien de adviesraad het belang inziet van een dergelijke pas zal een ongevraagd advies worden uitgebracht in 2021.

Uitvoeringsplan Preventieakkoord

De adviesraad heeft kennisgenomen van het uitvoeringsplan en heeft in een schrijven aangegeven dat zij het een ambitieus plan vindt en de haalbaarheid betwijfelt.

Aangegeven is waar volgens de adviesraad de prioriteiten moeten liggen.

Regeling korting treinabonnement scholieren

Een aantal aanvragen voor de regeling werden in het schooljaar 2020/2021 afgewezen.

Lees hierover meer op onze site www.wmoadviesraadswf.nl

Op verzoek van de adviesraad is hiervoor een coulance-regeling door de gemeente SWF toegepast en zijn de aanvragen alsnog gehonoreerd.

Wij hebben in een schrijven aan het college onze waardering hiervoor uitgesproken.

Aangezien volgend schooljaar 2021/2022 het laatste jaar is dat de huidige kortingsregeling van kracht is hebben wij aan het college verzocht op voorhand te besluiten de coulance-regeling voor het schooljaar 2020/2021 ook toe te passen op het komende schooljaar 2021/2022.

Een reactie op dit schrijven laat nog op zich wachten.

Inkoopstrategie 2022

Geen enkel ander onderwerp heeft de leden van de adviesraad zo beziggehouden als de nieuwe inkoopstrategie voor het jaar 2022. En terecht, want er zal een geheel nieuwe route worden gevolgd. In een aparte bijeenkomst op 3 juni 2020 is de adviesraad bijgepraat en kreeg ruim de gelegenheid tot het stellen van vragen over en het maken van kanttekeningen bij de voorgestelde gebiedsgerichte inkoopstrategie.

De Adviesraad WMO en Jeugd Súdwest-Fryslân is gevraagd een advies uit te brengen over het

raadsvoorstel om een gebiedsgerichte lumpsum inkoopstrategie te gaan hanteren voor WMO-maatwerkvoorzieningen (en een deel participatie). Deze nieuwe vorm van inkoop zou de huidige inkoopmethode (voornamelijk gebaseerd op PxQ) moeten vervangen.

Het onderwerp is heel fundamenteel. Het bepaalt de verhouding tussen gemeente/gebiedsteams, zorgaanbieders en zorgklanten voor de komende jaren. En daarmee ook de (rechts)positie van de burger.

Het advies luidde als volgt:

“Wij staan positief ten opzichte van de zoektocht naar een nieuwe inkoopsystematiek. Ook zijn wij van mening dat de gewenste ‘gebiedsgerichte lumpsum inkoopmethode’ best wel eens de juiste route zou kunnen zijn. We hebben echter nog niet voldoende inzicht in de consequenties van invoering.

Dit betekent dat wij op dit moment *geen positief advies* kunnen geven. Zodra meer duidelijkheid bestaat over de invulling van de randvoorwaarden, zullen wij graag opnieuw ons standpunt bepalen.”

Ondanks dit advies besloot de gemeenteraad van SWF bij meerderheid van stemmen akkoord te gaan met de gebiedsgerichte lumpsum inkoopstrategie.

In het te volgen invoertraject werd en wordt de adviesraad meegenomen in alle te zetten stappen. In december vond, in aanloop naar de aanbestedingsprocedure en de daarvoor als basis dienende strategische inkoopnotitie Wmo, een digitale meeting plaats waarin de inkoopnotitie werd toegelicht en ruimte werd geboden tot het stellen van (veelal kritische) vragen.

Het advies van de Adviesraad WMO en Jeugd Súdwest-Fryslân betreffende de strategische inkoopnotitie Wmo volgde in februari 2021

Beide genoemde adviezen zijn uitgebreid te lezen op onze website www.wmoadviesraadswf.nl

Werkgroepen

De Adviesraad WMO en Jeugd kent vijf werkgroepen:

- Mantelzorg (voorzitter Arjen Kuiper)
- Jeugd (voorzitter Winkie Zeldenrust)
- Wonen (interim-voorzitter Minne van Oosten)
- Mensen met een beperking (voorzitter Dave Tearney)
- Communicatie (voorzitter Wietse de Haan)

In verband met de Corona pandemie hebben de werkgroepen niet optimaal kunnen functioneren. Hieronder volgen de jaarverslagen van de werkgroepen.

Mantelzorg (Arjen Kuiper)

Algemeen.

De coronamaatregelen hebben het hele jaar 2020 gedomineerd.

De gemeentelijke contactpersoon was Mary Gorren, die heeft aangekondigd in 2021 geen contactpersoon meer te zijn. Vervanger is dan Jessy Cijntje.

De werkgroep kon slechts 3x bij elkaar komen. 2x voor de eerste 'golf' en 1x voor de 2e 'golf'.

Een van de werkgroep leden heeft besloten deelname aan de werkgroep te stoppen. De werkgroep bestaat nu uit 5 leden. Er zijn leden die overwegen om op termijn te stoppen met deelname.

Tijdens de werkgroep bijeenkomst voor de 2e 'golf' (tevens de laatste bijeenkomst van 2020) is besloten nieuwe werkgroep leden te gaan werven via de gemeentelijke mantelzorgpagina in een huis aan huisblad in november en via de mantelzorgkrant van december. Dit heeft 7 reacties opgeleverd van mensen die interesse hebben. De werkgroep kan ongeveer 2 nieuwe leden erbij gebruiken. Vijf overige geïnteresseerden kunnen mogelijk voor een andere werkgroep o.i.d. ingezet worden. De 7 geïnteresseerden zullen uitgenodigd worden voor een informatieve kennismakingsbijeenkomst zodra de coronamaatregelen dit toelaten.

De informatievoorziening naar de werkgroep vanuit gemeente en Sociaal Collectief (SoCo) is in de loop van het jaar nagenoeg opgedroogd.

Mantelzorgbeleid gemeente 2020-2022

In februari besprak de werkgroep een concept, opgesteld door Mary Gorren. De werkgroep heeft diverse op-/en aanmerkingen geplaatst. Later bleek dat die niet verwerkt waren in een definitieve versie, die door het College is goedgekeurd.

Het SoCo heeft een enquête verspreid onder de ruim 900 ingeschreven mantelzorgers. De uitkomsten geven richting aan de wijze waarop SoCo de activiteiten voor mantelzorgers in coronatijd vormgeeft. Tijdens de coronamaatregelen hebben Gebiedsteams, SoCo en Stipepunten telefonisch contact onderhouden met mantelzorgers, omdat ander contact niet wenselijk was.

Werk en Mantelzorg

De gemeente heeft het voorstel van de werkgroep afgewezen en wil een eigen plan ontwikkelen om aan dit thema in de gemeente aandacht te besteden bij werkgevers. Wij zien hierover verder niet meer geïnformeerd.

Het SoCo gaat werkende mantelzorgers benaderen met een enquête. De werkgroep was niet betrokken bij de opzet en bij inzicht in eventuele resultaten.

Jonge Mantelzorgers

SoCo-jeugdconsulenten hebben samen met enkele jonge mantelzorgers een aantal bijeenkomsten gehad. Er is verder, voor zover ons bekend, met het onderwijs in de gemeente geen plan uitgewerkt over voorlichting op scholen.

Respijtzorg

De werkgroep is in 2020 niet betrokken bij het ontwikkelen van een actieve aanpak van respijtzorgaanbod.

Mantelzorgnetwerken

Eind 2019 liepen de Mantelzorgnetwerken uiterst moeizaam, door gebrek aan deelname van o.a. beroepsmatige zorgaanbieders. Plan voor 2020 was om de netwerken weer nieuwe impulsen te geven. Vanuit de werkgroep zijn er ideeën ingediend, maar het is niet van de grond gekomen en de netwerken zijn het hele jaar niet bijeen geweest.

Stimuleringsfonds Mantelzorg en Informele Zorg

Het Stimuleringsfonds is opgeheven, omdat het SoCo o.a. met de Stipepunten steeds meer activiteiten onderneemt, die overlappend zijn met de activiteiten die beoogd werden door het Stimuleringsfonds.

Mantelzorgpas

De evaluatie van het gebruik van de Mantelzorgpas wordt in tijd vooruitgeschoven, omdat in het afgelopen coronajaar de pas in feite niet gebruikt kon worden.

Mantelzorgwaardering

Stipepunten en Papierwinkel hebben na de eerste 'coronagolf' veel mantelzorgers geholpen met de aanvraag van de mantelzorgwaardering. Over het toegekende aantal hebben wij geen informatie.

Jeugd (Winkie Zeldenrust)

In 2020 is de werkgroep Jeugd slechts een keer bijeengekomen. Daarna kon door de Coronamaatregelen niet meer vergaderd worden in het gemeentehuis. In oktober is nog vergaderruimte bij een restaurant in Sneek gereserveerd, maar ook die vergadering kon niet doorgaan vanwege de sluiting van de horeca.

Er is wel nagedacht over online vergaderen, maar ook omdat het steeds moeilijker werd om door een ter zake kundige ambtenaar over ontwikkelingen op het gebied van jeugd geïnformeerd te worden, is besloten dat vooralsnog niet te doen. Omdat drie leden van de werkgroep ook lid zijn van de Adviesraad WMO en Jeugd, werden zaken die om aandacht vroegen wel besproken en ook via het DB aan de wethouders voorgelegd.

Kortingsregeling trein voor scholieren

Een zaak die nog steeds om aandacht vraagt is de uitvoering van de kortingsregeling trein voor scholieren die voor voortgezet onderwijs naar Sneek moeten reizen. Het College van B&W heeft in mei een reactie gestuurd op onze brieven van oktober 2019 en maart 2020. Essentieel in de brief van het College is dat erkend wordt dat het uitgangspunt van de provincie, dat alle kinderen het eerste deel van het voortgezet onderwijs in Koudum kunnen volgen, leidt tot "wrange situaties die niet altijd het beste zijn voor de scholing, het toekomstperspectief en het geluk van de betrokken kinderen. Wij delen uw advies dan ook". In de brief stond het voorstel om samen met leden van de werkgroep Jeugd en/of adviesraad in gesprek te gaan met ambtenaren van de provincie. Er zou op korte termijn

contact opgenomen worden, rekening houdend met de huidige situatie (Corona maatregelen). Dat laatste is nog niet gebeurd, maar wel heeft de gemeente er voor zorg gedragen dat de regeling ook in schooljaar 2020-2021, in overleg met de provincie, ruimhartig werd toegepast.

Wonen (Minne van Oosten)

De laatste bijeenkomst van de commissie Wonen en Zorg is op 9 september 2019 geweest. Dat is ook de laatste vergadering geweest die de heer Sybren Jansen, toenmalig voorzitter, heeft bijgewoond.

Op 28 januari 2020 is contact opgenomen met mevrouw Berkenbosch van de gemeente SWF en is gevraagd wanneer er weer een vergadering van de commissie Wonen en Zorg plaats zou vinden.

Ook is toen gemeld dat Andries Ekhart de plaats in zou gaan nemen van Sybren Jansen.

In de vergadering van de Adviesraad WMO en Jeugd SWF van 24 februari is gemeld dat er nog geen duidelijkheid was omtrent het tijdstip van de volgende vergadering.

Andries Ekhart zou naar aanleiding van deze mededeling contact met mevrouw Berkenbosch opnemen.

Mede door het plotselinge overlijden van Andries Ekhart en de Corona pandemie is er tot op heden nog geen nieuwe bijeenkomst geweest.

Eerste prioriteit is thans om de commissie wonen en zorg weer goed bemenst te krijgen.

Hopen op een beter 2021.

Mensen met een beperking (Dave Tearney)

Door de Corona pandemie kunnen we stellen dat 2020 vooral voor mensen met een beperking een bijzonder moeilijk jaar was. Velen moesten in quarantaine maar begrepen de reden daarvan soms niet goed. Ze moesten bijvoorbeeld in hun woonvorm blijven zonder enige vorm van dagbesteding. In het begin van de pandemie was dit 24 uur per dag en soms mochten er zelfs geen familie en/of vrienden op bezoek komen.

Een van de redenen waarom de werkgroep minder signalen kreeg vanuit de doelgroep en hun vertegenwoordigers.

Ook konden we als werkgroep niet fysiek bijeenkomen. Vooral voor deze werkgroep essentieel.

Desalniettemin zijn er wel een aantal incidentele gevallen rechtstreeks opgelost door leden van de werkgroep. Dit door gegevens rechtstreeks door te geven aan betrokkenen, bijvoorbeeld waar ze terecht konden met hun hulpvragen zoals O.C.O, MEE. etc.

We hopen dat de situatie in 2021 gaat verbeteren zodat we elkaar weer tijdens vergaderingen fysiek kunnen ontmoeten en de doelgroep daar waar nodig kunnen ondersteunen.

Communicatie (Wietse de Haan)

De werkgroep communicatie is in het verslagjaar diverse malen bijeen geweest.

Onder andere werden de onderwerpen voor de nieuwsbrief besproken.

Uiteraard was ook de communicatie naar de leden van de adviesraad tijdens de Corona pandemie voortdurend onderwerp van gesprek.

Aangezien de leden van de werkgroep vanaf 1 november 2020 tevens de leden vormden van het dagelijks bestuur werden te behandelen communicatiezaken gecombineerd met de te bespreken onderwerpen voor het DB.

Namens de Adviesraad WMO en Jeugd SWF
Wietse de Haan